

© Мухаддес Китапты аударуу Институты, 2004

Колосалыларға жазылған хат

Китап хақында мағлыұмат

Бул хатты елши Павел Колоса қаласындағы исениуши жәмәәтке жазған.

Колоса қаласы Азия үлкесиниң (хәзирги Туркияның қубла-батыс бөлеги) пайтахты Ефес қаласынан 160 шақырым узақлықта жайласқан кишкене таулы қала еди. Бул жердеги исениуши жәмәәт қала турғыны болған Епафрас деген адам арқалы пайда болған еди (Колоса. 1:7). Епафрас Хош Хабар себепли Римде камақта болған Павелге барып, оған Колосада жалған тәлийматлардың бар екенин айтып берди. Бул жалған тәлийматларды үйретиушилер исениуши адам Ийсаға исениуден тысқары яхудийлердиң үрп-әдетлерин орынлауы, бул дүньяға тийқарланған философияларға бойсыныуы, периштелерге сыйыныуы, айрықша күнлерди белгилеуи хәм ишип-жеуден өзин тыйыуы тийис, деп тәлим берди.

Бирақ Павел өз хатында бул жалған тәлийматлардың мәниссиз екенин айтып, исениуши адамның Ийса Масих пенен тығыз байланыста болыуының жеткиликли екенин нәсиятлайды. Өйткени қудайлық тәбиятың толылығына ийе болған Масих себепли, исениушилер Масихтың толылығына ийе екенин түсіндиреди. Қудайдың Өз Улы Ийса арқалы аспан хәм жердегилерди Өзи менен жарастырғанын айтады хәм хаттың ақырғы бабында исениушилер қалай жасау кереклиги хақында сөз етеди.

Биринши бап

Сәлемнама

¹Қудайдың кәлеуі менен Масих* Ийсаның елшиси болған мен, Павелден хәм туұысқанымыз Тимофейден, ²Колоса қаласындағы исениўшилерге**, яғный Масихқа садық болған туұысқанларымызға сәлем! Әкемиз Қудай сизлерге мийрим хәм тынышлық берсин!

Павелдің Қудайға шүкирлик билдириуі хәм дуға етиуі

³Сизлер ушын дуға еткенимизде, Ийемиз Ийса Масихтың Әкеси – Қудайға бәрқулла шүкирлик билдиремиз. ⁴Себеби сизлердің Масих Ийсаға деген исениминиз хәм пүткил исениўшилерге*** деген сүйиспеншилигиниз хәққында еситтик. ⁵Сизлердің бул исениминиз хәм сүйиспеншилигиниз аспанда сизлер ушын сақлаўлы турған үмитке негизленген. Сизлер усы үмит хәққында хәқыйқат сөзлери, яғный Хош Хабар арқалы еситкенсизлер. ⁶Бул Хош Хабар сизлерге де жетип келди. Ол пүткил дүнья бойлап адамларды жақсылыққа жетелеп, тарқалмақта. Сол сыяқлы, сизлер Қудайдың мийрими хәққында еситип, Оның хәқыйқатын билип алған күниңизден баслап, Хош Хабар сизлерди де жақсылыққа жетелеп, тарқалмақта.

⁷Сизлер Хош Хабар хәққында бизлер менен бирге хызмет ететүғын сүйикли Епафрастан тәлим алдыңлар. Усы Епафрас – сизлер ушын мийнет етип атырған Масихтың садық хызметшиси. ⁸Сизлердің Мухаддес Руўтан**** алған сүйиспеншилигиниз хәққында да бизлерге ол билдирди.

⁹Сол себептен усылар хәққында еситкен күнимизден баслап, бизлер де сизлер ушын үзликсиз дуға етип, Қудайдың кәлеуін пүткил руўхый даналық хәм түсиник пенен толық билиуиңиз ушын сорап атырмыз. ¹⁰Бизлер және сизлердің Ийемизге ылайықлы болып жасауыңыз, Оны хәр тәреплеме ырза қылып, хәр бир жақсы исте жемис бериуиңиз хәм Қудайды билиуде өсип барыуыңыз ушын да дуға етип атырмыз. ¹¹⁻¹²Оның уллылығының құдиретинен толық күш-қуўат алып, хәмме нәрсеге сабырлылық пенен шыдай алыуыңыз

* 1:1 *Масих* – еврей тилинде «Басына май қуйылған адам» дегенди аңлатады. Қудай үәде еткен Қутқарушы.

** 1:2 Сөзбе-сөз: мухаддеслерге.

*** 1:4 Сөзбе-сөз: мухаддеслерге.

**** 1:8 *Мухаддес Руўх* – Қудайдың Руўхы.

ушын хәм Қудай Әкемизге қуўаныш пенен шүкирлик ете алыўыңыз ушын да бизлер дуўа етип атырмыз. Қудай Әкемиз бизлерди нурдағы мухаддеслердің* мийрасына шерик болыўға миясар қылды. ¹³ Қудай бизлерди қараңғылықтың ҳүкимдарлығынан қутқарып, сүйикли Улының Патшалығына көширди. ¹⁴ Бизлер Қудайдың Улының қаны аркалы қутқарылдық, яғный гүналарымызға кеширим алдық.

***Масихтың Өзлиги
хәм Оның хызмети***

¹⁵ Қудайдың Улы болған Масих көзге көринбейтуғын Қудайдың қандай екенин көрсетеди хәм Ол жаратылған хәмме нәрседен бұрын бар болған. ¹⁶ Өйткени аспандағы хәм жердеги көзге көринетуғын хәм көзге көринбейтуғын нәрселердің хәммеси Масих тәрпинен жаратылған: тахтлар, ҳүкимдарлықлар, хәкимшилиқ хәм бийликлер, хәмме нәрсе Ол арқалы хәм Ол ушын жаратылды. ¹⁷ Масих хәмме нәрседен бұрын бар болған хәм хәмме нәрсе Ол себепли бар болып турыпты. ¹⁸ Масих – исениўшилер жәмәетинин, яғный Өз денесиниң басы хәм жәмәәттің тийкары. Ол хәмме нәрседен жоқары болыў ушын, өлилер ишинен биринши болып тирилди. ¹⁹ Себеби Қудай Өзиниң пүткил толылығының Онда болыўын мақул көрди. ²⁰ Масихтың атанақ ағаштағы қаны арқалы тынышлық орнатып, Қудай Ол арқалы жер хәм аспандағылардың барлығын Өзи менен жарастырыўды кәледи.

²¹ Сизлер бир ўақытлары жаман ис-хәрекетлериңиз себепли, кеўиллериңиз бенен Қудайға жат хәм душпан едиңлер. ²² Енди болса, Қудай сизлерди Өзиниң алдында мухаддес, кемшилиқсиз хәм айыпсыз қылып қойыў ушын, Масихтың денесиниң өлими арқалы сизлерди Өзи менен жарастырды. ²³ Тек ғана исенимде бәрқулла турақлы хәм беккем болып, өзлериңиз еситкен Хош Хабардың үмитинен таймасаңыз болғаны. Мен, Павел, аспан астындағы пүткил адамзатқа жәрияланған усы Хош Хабардың хызмет-шиси болдым.

***Павелдиң исениўшилер жәмәәтине
қылған хызмети***

²⁴ Хәзир мен сизлер ушын азап шегип атырғаныма қуўанышлыман. Өйткени Масихтың көрген қыйыншылықларының жетпеген мөлшерин Оның денеси болған исениўшилер жәмәәти ушын мен өз денем менен азап шегип толтырып атырман. ²⁵ Қудайдың маған

* 1:11-12 Яғный: исениўшилердин.

берген тапсырмасы бойынша Оның сөзін сизлерге толық жеткізіуі үшін, мен исениушілер жәмәетиниң хызметшиси болдым. ²⁶ Қудайдың Хош Хабары өткен әсирлер менен әуладларда жасырын тутылды. Бірақ енди усы сыр Оның мухаддеслерине* аян болды. ²⁷ Бул сырдың баска миллетлер үшін да қаншелли уллы хәм бай екенин Қудай Өз мухаддеслерине билдириуіди уйғарды. Усы сыр — уллылыққа ерисиуіге үмит беретуғын ишинизде жасаушы Масих. ²⁸ Бизлер усы Масих ҳаққында хәммеге жәриялап атырмыз. Масих пенен қатнаста болған хәр бир адамды Қудайға жетилискен қылып усынууі үшін, бизлер хәр бир адамды ескертип, толық даналық пенен тәлим бермектеміз. ²⁹ Масихтың қудирети менен менде хәрәкет етиуіши күш бойынша, мен де бул мақсет үшін бар күшимди салып мийнет етпектемен.

Екинши бап

¹ Мен сизлер үшін, сондай-ақ, Лаодикиядағылар хәм мени жүзбе-жүз көрмегенлердиң хәммеси үшін қаншелли ғайрат салып атырғанымды билиуіниңизди қәлеймен. ² Мениң усы ғайрат салыуымның мақсети — сизлердиң кеуиллериңиз жубаныш тауып, сүйиспеншилик пенен бирлесиуіниңизден ибарат. Солай етип, сизлер минсиз түсиниктен пайда болатуғын кәмил исеним менен, Қудайдың сыры болған Масихты билип аласызлар. ³ Масихта ақыл-даналықтың пүткил ғәзийнеси жасырылған. ⁴ Буны мен хеш кимниң сизлерди майлы тил менен алдап кетпеуі үшін айтып атырман. ⁵ Себеби мениң өзим араңызда жоқ болсам да, рухым сизлер менен бирге болып, араңыздағы тәртипти хәм Масихқа деген исенимиңиздиң беккемлигин көрип, кууанып атырман.

Масих пенен қатнаста болып жасау

⁶ Сонлықтан Масих Ийсаны Ийемиз деп қабыл еткен болсаңыз, Оның менен тығыз қатнаста болып жасаңлар. ⁷ Онда тамыр жайып хәм тикленип, өзлериңиз үйренгендей, исенимде беккемленип барыңлар хәм Қудайға сансыз шүкирлик билдириңлер. ⁸ Сақ болыңлар! Масихқа емес, ал адамлардың үрп-әдетлерине хәм бул дүньядағы мәниссиз қағыйдаларға тийкарланған философия, бос хәм өтирик сөзлер менен хеш ким сизлерди олжа етпесин. ⁹ Өйткени қудайлық тәбияттың пүткил толылығы Масихтың денесинде жасайды. ¹⁰ Сизлер

* 1:26 Яғный: исениушілерге.

де хәр қандай хәкимшилик хәм бийликтің басы Масих пенен қатнаста болып, усы толылыққа еристиңиз.

¹¹ Сизлер Масих пенен қатнаста болып, сүннет етилдиңиз. Бул сүннет адамның қолы менен қылынатуғын сүннет емес, ал Масих тәрәпинен исленген сүннет болып, усы арқалы гүнакар тәбиятыңыз кесип тасланады. ¹² Суўға шомылдырылғаныңызда Масих пенен бирге көмилдиңлер хәм Оны өлимнен тирилткен Қудайдың күшине исенип, сол ўақытта Оның менен бирге тирилдиңлер. ¹³ Сизлер гүналарыңыз хәм гүнакар тәбиятыңыздың* сүннетсизлиги себепли өли едиңлер, бирақ Қудай сизлерди Масих пенен бирге тирилтти. Ол барлық гүналарымызды кеширди. ¹⁴ Мухаддес Нызам талаплары бойынша бизлерге қарсы айып тағып, хәким белгилейтуғын хужетти Қудай өширди хәм оны атанақ ағашқа шегелеп, жоқ қылды. ¹⁵ Ол руўхый хәкимлер менен бийлеўшилерди қуралсыздандырды. Оларды Масихтың атанақ ағаштағы өлими арқалы жеңип, көпшиликтің көз алдында маскара етти.

***Жалған тәлийматлардан
сақ болыңлар!***

¹⁶ Солай етип, жейтуғын хәм ишетуғын нәрселерге, байрамға, жаңа айға ямаса дем алыс күнине байланыслы хеш ким сизлерди хәким етпесин. ¹⁷ Булар тек келиўи тийис нәрсениң көленкеси, ал хәқыйқатлық болса Масихта. ¹⁸ Жалған кишипейилликтен хәм периштелерге сыйыныўдан ләззет алатуғын хеш ким сизлерди сыйыңыздан айырмасын. Олар тек өзлери көрген аянларға ғана берилип, өз гүнакар тәбиятының ақылы менен себепсиз көкирек көтереди. ¹⁹ Бундайлар исениўшилер жәмәетиниң басы болған Масих пенен байланысты үзген. Әне усы бастан пүткіл дене буўын хәм синирдин жәрдеми менен күш алып хәм бирлесип, Қудайдың қәлеген жолы менен өсип барады.

²⁰⁻²¹ Егер сизлер Масих пенен бирге бул дүньяның мәниссиз қағыйдалары ушын өлген болсаңлар, онда неге бул дүньяға тийисли адамлар сыяқлы: «Услама», «Жеме» хәм «Қол тийгизбе» деген қағыйдаларға қулақ асасыз? ²² Бундай қағыйдалардың хәммеси қолланыў арқалы жоқ болатуғын нәрселерге байланыслы болып, адамлардың буйрық хәм тәлийматларына тийкарланған. ²³ Аўа, бул қағыйдалар жалған диндарлық, жалған кишипейиллик хәм денени қыйнаў бойынша ақыллыдай болып көринеди. Бирақ гүнакар тәбияттың қәлеўлерин жүўенлеўде олардың хеш қандай пайдасы жоқ.

* 2:¹³ Сөзбе-сөз: денениздин.

Үшінші бап

Масих пенен болған жаңа өмир

¹ Солай етип, Масих пенен бирге тирилген болсаңыз, онда аспандағы нәрселерди излеңлер. Масих сол жерде, Қудайдың оң жағында отырыпты. ² Жердеги емес, ал аспандағы нәрселерди ойлаңлар. ³ Себеби сизлер дүнья ушын өлгенсизлер хәм жаңа өмириңиз Масих пенен бирге Қудайда жасырылған. ⁴ Өмириңиз болған Масих келгенде, сизлер де Оның менен бирликте салтанат пенен көринесиз.

⁵ Сонлықтан өзлериңиздеги жерге тийисли болған жаман әдетлерди: бузыкшылық, харамылық, нәпсиқумарлық, жаман қәлеулер хәм нәпсиқаулық болған бутқа табыныушылықты жоқ қылыңлар. ⁶ Булар себепли, сөзге кулак аспайтуғынларға Қудайдың ғәзеби келеди. ⁷ Бурын сизлер де усындай адамлардың арасында жасағаныңызда, сондай ис-хәрекетлерди иследиңлер. ⁸ Бирақ енди хәммесин: ашыу, ғәзеп хәм жек көриушиликти қойыңлар. Аўзыңыздан хеш қандай өсек хәм сөгис сөз шықпасын. ⁹ Бир-бириңизге өтирик сөйлеменлер. Өйткени сизлер ески тәбиятыңызды оның жаман ислери менен таслап, ¹⁰ жаңа тәбиятқа ийе болдыңлар. Бул жаңа тәбиятқа ийе адам Қудайды толық билиу ушын, өз Жаратыушысына уксап барады. ¹¹ Солай етип, жана тәбиятқа ийе адамлар арасында грек хәм яхудий, сүннетли хәм сүннетсиз, варвар* хәм скиф**, кул хәм азат адам болып бөлиниу жоқ. Ал ең әхмийетлисиде, хәмме исениушилерде жасайтуғын тек Масих ғана бар.

¹² Қудайдың таңлап алған мухаддес хәм сүйикли адамлары сыпатында рехимлилик, жақсылық, кишипейиллик, мүләйимлилик хәм сабырлылық пенен жасаңлар. ¹³ Бир-бириңизге шыдамлы хәм кеширимли болыңлар. Егер ким де ким биреуден өкпели болса, Ийемиздиң сизлерди кеширгени сыяқлы, сизлер де бир-бириңизди кеширеңлер. ¹⁴ Булардың хәммесине қосымша сүйиспеншилик пенен жасаңлар. Ол минсиз бирликке еристиреди. ¹⁵ Жүреклериңизде Масихтың тынышлығы хәкимдарлық етсин. Сизлер бир денениң мүшелери болып, усы тынышлыққа шақырылдыңыз. Және де, шүкирлик билдириңлер. ¹⁶ Масихтың сөзи пүткіл байлығы менен ишиңизде жасасын. Бир-бириңизге толық даналық пенен тәлим берип,

* 3:11 *Варвар* – сол заманларда грек тилин билмейтуғын адамлар усылай деп аталған. Бул сөздиң мәніси «жат адам» дегенди аңлатады.

** 3:11 *Скиф* – әйиемде Қара тениздиң арқа-шығысында жасаған көшпели халық. Бул халық сол заманларда саўатсыз хәм жабайы халық болып саналған.

ақыл-нәсият етиңдер. Қудайға шүкірлік билдирип, Оған Забур жырларын, алғыс-мақтау қосықтарын хәм Мухаддес Руұхтың илхамы менен жазылған қосықтарды шын жүректен айтыңлар. ¹⁷ Сөзиңиз ямаса исиңиз бенен қылған хәр бир нәрсени Ийемиз Ийсаның аты ушын, Ол арқалы Әкемиз Қудайға шүкірлік етип ислеңдер.

Хожалықтағы қатнасықлар ҳаққында

¹⁸ Хәй хаяллар, күйеўлериңизге бойсыныңлар. Бул Ийемизге тийисли болған хаялларға минәсип. ¹⁹ Хәй күйеўлер, хаялларыңызды сүйиңлер. Оларға копал қатнаста болманлар. ²⁰ Хәй балалар, хәмме нәрседе ата-аналарыңыздың сөзин тыңланлар. Себеби бул Ийемизге унайды. ²¹ Хәй әкелер, руўхы түспеўи ушын, балаларыңыздың ашыўын келтирменлер. ²² Хәй куллар, дүньядағы хожайынларыңызға хәмме нәрседе бойсыныңлар. Буны тек оларға жағыныў ушын көзабаға емес, ал Ийемизден қорқып, шын жүректен ислеңдер. ²³⁻²⁴ Ийемизден сыйлық ретинде мийрас алатуғыныңызды билип, не ислесеңиз де адамлар ушын емес, ал Ийемиз ушын ислеп атырғандай болып, шын жүректен ислеңдер. Өйткени сизлер Ийемиз Масихқа хызмет етип атырсызлар. ²⁵ Нахақ ис ислеген адамға нахақлығына ылайық қайтарылады. Қудай хеш кимди айырмайды.

Төртинши бап

¹ Хәй хожайынлар, аспанда сизлердиң де Ийеңиз бар екенин биллип, кулларыңызға әдиллик хәм теңлик пенен қатнас жасанлар.

Ақыл-нәсиятлар

² Бәрқулла дуға етиңдер. Дуға еткениңизде шүкірлік билдирип, сергек болыңлар. ³ Бизлер ушын да дуға етиңдер: Масихтың сыры ҳаққында Өз сөзин жәриялай алыўымыз ушын, Қудай бизлерге жол ашсын. Мен усы сыр ушын тутқындаман. ⁴ Бул сырды тийисли түрде, түсиникли етип айта алыўым ушын да дуға етиңдер.

⁵ Ұақыттан жақсы пайдаланып, жәмәәттиң сыртындағы адамларға ақыллылық пенен қатнас жасаңлар. ⁶ Сөзиңиз хәмме ўақытта жағымлы хәм дузлы болсын. Сонда сизлер хәр бир адамға қалай жуўап берий кереклигин билип аласызлар.

Соңғы сәлемнама

⁷ Ийемизге мениң менен бирге хызмет ететуғын исенимли хызметши болған сүйикли туўысқаньмыз Тихик мен туўралы хәмме хабарды сизлерге билдиреди. ⁸ Мине, мен усы мақсет пенен оны сизлерге

жиберип атырман. Ол хал-жағдайымызды билдирип, сизлердің ке-
ўиллериңізге жубаныш береді. ⁹Тихик пенен бирге жерлесиңіз, ис-
енимли хәм сүйикли туўысқанымыз болған Онисимди де жиберип
атырман. Олар сизлерге бул жерде болып атырған барлық ўақыялар
хаққында айтып береді.

¹⁰Мениң менен бирге қамақта отырған жолдасым Аристарх хәм
Барнабаның аталас иниси Марк сизлерге сәлем айтып атыр. Сизлер
Марк хаққында нускаў алған едіңлер: егер ол сизлерге барса, оны
қабыл етиңлер. ¹¹Юстус деп аталатуғын Ешу да сизлерге сәлем ай-
тып атыр. Яхудийлер ишинен тек усылар ғана мениң менен бирге
Қудайдың Патшалығы ушын хызмет етпекте. Олар маған жубаныш
болды. ¹²Масих Ийсаның хызметшиси болған жерлесиңіз Епафрас
сизлерге сәлем айтып атыр. Сизлерди Қудайдың хәр бир еркине то-
лық исенсин хәм минсиз адамлар болсын деп, ол сизлер ушын бар
күши менен үзликсиз дуўа етип атыр. ¹³Сизлер ушын хәм Лаодикия
менен Ераполда болғанлар ушын, оның көп мийнет еткенине мен
гўаман. ¹⁴Сүйикли шыпакер Лука менен Димас та сизлерге сәлем
айтып атыр.

¹⁵Лаодикиядағы туўысқанларға, Нимфаға хәм оның үйиндеги жә-
мәәтке сәлем айтыңлар. ¹⁶Бул хат араңызда оқылғаннан соң, оны
Лаодикия жәмәәтинде де оқытың. Сизлер де Лаодикиядан келген
хатты оқыңлар. ¹⁷Архипке мынаны айтып қойыңлар: «Ийемизден
қабыл еткен хызметинди орынлаўға инталы бол!»

¹⁸Мен, Павел, бул сәлемнаманы өз қолым менен жазып атырман.
Мениң тутқынлығымды умытпаңлар. Қудайдың мийрими сизлерге
яр болсын!